

Lokal forskrift om forebygging av koronasmitte i Frogn kommune

Saksbehandler: Anne Lise Larsson

Saksnr.: 20/00671-158

Behandlingsrekkefølge

Møtedato

Kommunestyret 2019-2023

Rådmannens innstilling:

- 1) Kommunestyret vedtar lokal forskrift: FOR-2020-10-12 Forskrift om forebygging av koronasmitte i Frogn kommune
- 2) Rådmannen gis fullmakt til å iverksette hele eller deler av forskriften.
- 3) Rådmannen gis fullmakt til å justere forskriften ved behov, samt å forlenge og oppheve forskriften når situasjonen tilsier det.

Vedlegg:

Forskrift om forebygging av koronasmitte i Frogn kommune

SAKSUTREDNING:

Sammendrag:

Helseministeren har bedt Oslos omkringliggende kommuner om å vurdere ekstra smitteverntiltak for å hindre at begrense smittespredningen i regionen. Rådmannen har allerede truffet vedtak om å innføre en midlertidig forskrift om pålegg om bruk av munnbind for reisende med kollektivtransport i Frogn kommune. Saken legges nå frem for kommunestyret. Rådmannen anbefaler at kommunestyret vedtar en langt mer omfattende forskrift, men at rådmannen får fullmakt til å beslutte når hele eller deler av forskriften trer i kraft. Det anbefales også at rådmannen får fullmakt til å justere forskriften ved behov, samt å forlenge eller oppheve forskriften når situasjonen tilsier det.

Bakgrunn for saken:

Håndtering av koronapandemien har i stor grad blitt et kommunalt ansvar. Dette ble også understreket fra regjeringens side den 30.9 i forbindelse med kunngjøringen av lettelse i de nasjonale smitteverntiltakene med virkning fra 12.10. Regjeringen fremhever at når kommuner tar ansvar lokalt, kan det gjøres lettelse nasjonalt. Dette stiller krav til at kommunen er beredt til å iverksette nødvendig tiltak når situasjonen tilsier det.

I Frogn kommunes delegeringsreglement er myndighetene til å treffe vedtak etter § 4-1 delegert til rådmannen som igjen har delegert myndigheten til kommuneoverlegen. Rådmannen har allerede benyttet seg av den delegerte myndigheten ved å innføre en midlertidig forskrift om pålegg om bruk av munnbind for reisende med kollektivtransport i Frogn kommune. Beslutningen er truffet i samråd med kommuneoverlegen. I hht. punkt 3 i forskriften skal det gjøres en ny vurdering av forskriften den 15.10.

På bakgrunn av sakens karakter, finner rådmannen det riktig å legge frem spørsmålet om munnbindpålegg for kommunestyret. I tillegg omfatter forslaget om forskrift også flere andre smitteverntak som kan iverksettes dersom smittesituasjonen gjør det påkrevet.

Lovgrunnlag og delegering:

De relevante smitteverntiltakene reguleres i smittevernloven § 4-1 om møteforbud, stenging av virksomhet, begrensning i kommunikasjon, isolering og smittesanering. § 4-1, første ledd, lyder slik:

Når det er nødvendig for å forebygge en allmennfarlig smittsom sykdom eller for å motvirke at den blir overført, kan kommunestyret vedta

a) forbud mot møter og sammenkomster eller påbud om andre begrensninger i den sosiale omgangen overalt der mennesker er samlet,

b) stenging av virksomheter som samler flere mennesker, f.eks. barnehager, skoler, svømmehaller, flyplasser, butikker, hoteller eller andre bedrifter og arbeidsplasser – eller begrensninger i aktiviteter der,

c) stans eller begrensninger i kommunikasjoner,

d) isolering av personer i geografisk avgrensede områder eller andre begrensninger i deres bevegelsesfrihet i opptil sju dager om gangen.

e) pålegg til private eller offentlige om rengjøring, desinfeksjon eller destruksjon av gjenstander eller lokaler. Pålegget kan også gå ut på avlusing av selskapsdyr, utrydding av rotter og andre skadedyr, avlusing eller annen smittesanering.

Lenke til smittevernloven: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1994-08-05-55/KAPITTEL_4#KAPITTEL_4

§ 4-1 er i Frogn kommunes delegeringsreglement delegert til rådmannen, som igjen har delegert myndigheten til kommuneoverlegen.

Rådmannen fastsatte i samråd med kommuneoverlegen følgende midlertidige forskrift den 30.9, med virkning fra 1.10 kl. 12.00.

«Forskrift om forebygging av koronasmitte i Frogn kommune vedtatt av rådmannen i Frogn kommune, etter delegert myndighet fra kommunestyret i Frogn i sak 85/17, 30.09.20 med hjemmel i smittevernloven § 4-1.

§ 1 Kollektivreiser

1. Når det ikke er mulig å holde en meters avstand til medreisende skal reisende i kollektivtransporten bruke munnbind. Plikten til å bruke munnbind gjelder ikke for barn under 12 år, eller personer som av medisinske eller andre årsaker ikke kan bruke munnbind.
2. Forskriftene trer i kraft 01.10.20 kl. 12.
3. Det gjøres en ny vurdering av forskriftene 15. oktober 2020».

Forbud mot arrangementer der mer enn 200 personer møtes fysisk er regulert i *Forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) av 27. mars 2020 nr. 470*, § 13. Forskriften finnes i sin helhet her:

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-470#KAPITTEL_2

Helsedirektoratet har i nasjonal veileder *Koronavirus – beslutninger og anbefalinger* mer om dette i kapittel 5 Arrangementer, gruppestørrelse og avstand.

Lenke til nasjonal veileder: <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/koronavirus>

Kommuner kan innføre strengere tiltak lokalt på grunn av smittesituasjonen.

Smittesituasjonen i Oslo og omkringliggende kommuner:

Mandag 28. september inviterte helseminister Bent Høie Oslo kommune og nitten kommuner rundt Oslo til et møte for å vurdere tiltak for å begrense smitte av koronaviruset. Frogn er én av disse nitten kommunene.

Oslo kommune har de siste ukene hatt høye smittetall. I uke 39 lå antall nysmittede pr dag på 44 personer i gjennomsnitt. Flesteparten av de smittede er mellom 20 og 30 år, men også blant 30-, 40- og 50-åringene har det vært en økning i antall smittetilfeller. Helsedirektoratet, FHI, Oslo kommune og Helseministeren har uttrykt at smittesituasjonen i Oslo gir grunn til bekymring, dels fordi det er mange pågående utbrudd som belaster smitteoppsporingsapparatet, og dels fordi det er en økende smitte utenom utbruddene.

Effekten av tiltakene som er blitt vurdert som nødvendige i Oslo, vil forsterkes hvis disse følges opp også i kommuner som har tett kontakt med Oslo. Oslo og kommunene rundt tilhører samme bo- og arbeidsregion, og dermed er det fare for økt smitte i nabokommunene. Oslo kommune har innført strengere smitteverntiltak enn i landet for øvrig, og Helseministeren har bedt kommunene rundt Oslo om å vurdere å innføre de samme tiltakene:

- Påbud om bruk av munnbind på kollektivtransport når det ikke er mulig å holde en meter avstand.

- Påbud om registrering av gjester på serveringssteder.
- Midlertidig forbud mot innendørs arrangementer med flere enn 50 deltakere uten faste sitteplasser.
- Innføre krav om bruk av munnbind i hjemmesykepleien der det ikke er mulig å holde avstand.

Tiltakene i Oslo kommune gjelder fra 29.09.20 og Byrådet vil gjøre en ny vurdering av tiltakene etter 14 dager.

Påbud om bruk av munnbind

På formiddagen tirsdag 29. september møttes ordførere og rådmenn i Follo-kommunene digitalt for å drøfte tiltakene. De var enige om å anbefale sine respektive besluttsende organer å innføre midlertidig påbud om munnbind på all kollektivtransport i follokommunene.

Påbudet gjelder all kollektivtransport i og mellom kommunene, og inn og ut av Follo, med unntak av skolebusser. Barn under 12 år er ikke omfattet av påbudet. Personer som av medisinske eller andre årsaker ikke kan bruke munnbind, er heller ikke omfattet.

Det vil ikke bli etablert et særskilt håndhevingsregime for kontroll av overholdelse av regelverket. Kommunen har heller ikke hjemmel til å sanksjonere manglende bruk av munnbind. For at tiltaket skal ha ønsket effekt, er vi derfor avhengig av at den enkelte som reiser med offentlig transport tar ansvar og følger påbudet.

Kommunene i Follo har per i dag lite smitte, men sentrale helsemyndigheter anbefaler å innføre påbudet også i Oslos nabokommuner. De reisende slipper å forholde seg til ulike regler i nabokommuner og Oslo.

Smittespredningsfaren er stor i større og tette forsamlinger, noe som kan gjelde i kollektivtrafikken. Varighet på reisen spiller også inn på smittefaren. Kollektivreisende kommer fra Oslo og nabokommuner, og omfanget av spredningen er potensielt stor. I tillegg er smittesporing for å finne mulig nærkontakter på kollektivtransport særlig krevende.

På denne bakgrunn fastsatte rådmannen en midlertidig forskrift som trådte i kraft den 1.10.2020 kl. 12.00.

Når det gjelder et generelt påbud om bruk av munnbind, kan også dette bli aktuelt, dersom smittesituasjonen tilsier det. Dette vil omfatte alle samlinger av mennesker som ikke tilhører samme husstand, både privat og offentlig, herunder også i helse- og omsorgssektoren. Oslo har som kjent allerede innført påbud om munnbind i hjemmesykepleien i de tilfeller der det ikke er mulig å opprettholde en meters avstand.

Frogn kommune følger nasjonale råd for bruk av munnbind i hjemmesykepleien. Kommuneoverlegens vurdering er at det ut fra smittesituasjonen i Frogn ikke er nødvendig å endre gjeldende praksis.

Det er likevel viktig å minne om at bruk av munnbind ikke må ta fokus bort fra kravet om en meters avstand. Den siste oppsummeringen av kunnskap som Folkehelseinstituttet har gjort viser at avstand på 1 meter eller mer reduserer risikoen for smitte med anslagsvis 80 prosent. Munnbind brukt i befolkningen har kun en smittereduksjon på anslagsvis 40 prosent.

Folkehelseinstituttet skriver på sine nettsider at det ikke er alle som kan eller ønsker å bruke munnbind. Det kan være personer med kroniske lungesykdommer, personer

som samhandler med døve, psykisk utviklingshemmede eller barn under 13 år. Da er det viktig at samfunnet rundt forstår og respekterer dette. Folkehelseinstituttet skriver på sine nettsider at vi må være tolerante overfor de rundt oss, selv om de tar andre valg enn hva en selv kanskje ville gjort.

Midlertidig forbud mot innendørs arrangementer med flere enn 50 deltakere uten faste sitteplasser

Oslo kommune har innført forbud mot innendørs arrangementer med flere enn 50 deltakere uten faste sitteplasser. Grensen for antall deltakere på offentlige arrangementer senkes altså fra 200 til 50 personer under gitte betingelser.

Med økende smitte er det viktig å unngå at man står tett i store forsamlinger. Denne risikoen er størst på arrangementer som foregår innendørs og der man ikke har fast sitteplass. Tiltaket innebærer at det vil være tillatt med arrangementer innendørs for 200 personer når det er fast seteplassering. Med fast seteplassering menes at den enkelte person blir anvist en sitteplass som skal benyttes under hele arrangementet, og det skal ikke være mulig å bytte plass underveis. Det er ikke et krav om at sete er tildelt på forhånd gjennom reservering, nummerte plasser el.l., og plasstildeling på stedet er derfor tilstrekkelig. Utendørs vil det fortsatt være tillatt med arrangementer for 200 personer, også når det er uten fast seteplassering.

Ut fra smittesituasjonen i Frogn anser ikke kommuneoverlegen at det pr i dag er behov for å innføre tilsvarende forbud som Oslo, men det kan ikke utelukkes at det kan bli nødvendig dersom smittesituasjonen endrer seg. Tilsvarende kan det bli aktuelt å innføre forbud mot visse private sammenkomster, som selskaper, bryllupsfester, russefester og lignende.

Den statlige covid-19-forskriften vil for øvrig gjelde. Regjeringen kunngjorde den 30.9 enkelte lettelser i de nasjonale smitteverntiltakene fra 12. oktober. Dette innebærer blant annet at fra denne datoen kan inntil 600 personer være til stede samtidig på utendørsarrangementer, fordelt på grupper på inntil 200 personer. Det blir også tilstrekkelig med ett sete mellom personer på arrangementer med fastmonterte seter.

Bruk av hjemmekontor:

Både nasjonalt og lokalt har myndighetene anbefalt at alle som har mulighet til det jobber hjemmefra og at arbeidsgivere legger til rette for dette. Dette skyldes ikke bare frykt for spredning av smitte på arbeidsplassen, men også et ønske om å redusere antall personer som bruker kollektivtrafikk. Dersom smittesituasjonen tilsier det kan det bli aktuelt med et pålegg om at arbeidsgivere sørger for at ansatte jobber hjemmefra.

Pålegg for varehandel og servering:

Det viktigste tiltaket for å unngå smittespredning vil uansett være å overholde avstandskravet, med henvisning til informasjon fra Folkehelseinstituttet om at avstand på 1 meter eller mer reduserer risikoen for smitte med anslagsvis 80 prosent. Både butikker og serveringssteder oppfordrer i dag sine kunder til å holde avstand og til å vaske hender eller bruke hånddesinfeksjonsmidler. I tillegg Dersom smittesituasjonen tilsier det kan det bli aktuelt å innføre et pålegg med restriksjoner og tiltak.

Påbud om registrering av gjester på serveringssteder

Fredag 24. september 2020 gikk det ut informasjon til alle landets kommuner, Virke og NHO reiseliv fra Helsedirektoratet om at de anbefaler at alle serveringssteder innfører frivillig registrering av kontaktinformasjon til gjester. Helsedirektoratet ba om at kommuner og aktuelle organisasjoner formidler denne informasjonen til landets skjenke- og serveringssteder. Kommunen har på sine hjemmesider oppfordret serveringsstedene til å bygge opp systemer som gjør det mulig å ha en slik oversikt. Registrering av kontaktopplysninger vil være mest aktuelt for serveringssteder med skjenkebevilling, men kan også være aktuelt for andre serveringssteder. Formålet med frivillig registrering av kontaktopplysninger er å lette arbeidet med smittesporing dersom en gjest får påvist covid-19 etter besøket. Datatilsynet gir veiledning om forståelsen av personvernregelverket.

Kommuneoverlegens vurdering er at dette kan bli et viktig verktøy i smittesporingsarbeidet og anbefaler en gradvis innarbeidelse av slike oversikter. Forutsetningen er selvsagt at praksisen ikke kommer i konflikt med personvernlovgivningen og at oversiktene slettes etter 14 dager.

På regjeringens pressekonferanse mandag den 30.9 kunngjort at samtidig med at den nasjonale skjenkestopp kl. 24.00 oppheves midnatt natt til tirsdag 13. oktober, innføres det et **pålegg** om at serveringssteder med skjenkebevilling må holde oversikt over hvem som er til stede. Det er nok å registrere kontaktinformasjon til én person i hver gruppe. NHO Reiseliv har lagt ut informasjon på sine nettsider om pålegget, se

<https://www.nhoreiseliv.no/vimener/koronavirus/nyhet/2020/gjesteregistrering/>

Kommunen distribuerer i disse dager informasjon til serveringsbransjen om pålegget. Pålegget gjelder som nevnt over bare serveringssteder med skjenkebevilling. Rådmannen legger til grunn at anbefalingen om frivillig registrering av kontaktinformasjon for gjester fortsatt gjelder for den resterende delen av serveringsbransjen.

Alternativer:

Alternativ 1: Som innstillingen

Alternativ 2:

1. Kommunestyret vedtar lokal forskrift: FOR-2020-10-12 Forskrift om forebygging av koronasmitte i Frogn kommune med følgende endringer:
.....
.....
.....
2. Rådmannen gis fullmakt til å iverksette hele eller deler av forskriften.
3. Rådmannen gis fullmakt til å justere forskriften ved behov, samt å forlenge og oppheve forskriften når situasjonen tilsier det.

Økonomiske konsekvenser:

Innføring av påbud om munnbind på all kollektivtransport eller i andre sammenhenger har ingen økonomiske konsekvenser for kommunen. Et eventuelt

påbud om bruk av munnbind i for eksempel hjemmetjenesten vil føre til merforbruk av munnbind som vil øke kostnadene og redusere kapasiteten i beredskapslageret for smittevernutstyr.

Et eventuelt forbud mot innendørsarrangementer med mer enn 50 deltakere vil kunne ha økonomiske konsekvenser for arrangørene.

Vurdering:

Det er viktig å slå raskt ned lokale smitteutbrudd for å unngå ytterligere spredning, samt å unngå lang varighet av inngripende smitteverntiltak. FHI, Helsedirektoratet, Helseministeren og Oslo kommune er alle bekymret for smittespredning i Oslo, og at smitten skal spre seg fra Oslo.

Rådmannen deler denne bekymringen og anbefaler at det innføres tiltak i Frogn for å bidra til å begrense smittespredning fra Oslo.

Oslo kommune har innført påbud om munnbind på all kollektivtransport når det ikke er mulig å holde en meter avstand. På delegert fullmakt fastsatte rådmannen en midlertidig forskrift om påbud om bruk av munnbind med virkning fra 1.10. Også de andre Follo-kommunene har behandlet saker i sine besluttede organer om å innføre slik påbud.

Når det gjelder forbud mot innendørs arrangementer med flere enn 50 deltakere er rådmannens vurdering at det ikke er nødvendig å innføre et slikt forbud pr. i dag, men at det kan bli aktuelt dersom smittesituasjonen endrer seg.

Erfaringen fra andre kommuner viser at smittesituasjonen kan endre seg svært raskt. Det er derfor viktig at beslutningstakerne har mulighet til å treffe vedtak som har legitimitet, samtidig som man har mulighet til å agere raskt og effektivt.

Rådmannen anbefaler derfor at kommunestyret vedtar foreslåtte forskrift, som innebærer en rekke tiltak som er svært inngripende både overfor næringslivet og den enkelte innbygger. Rådmannens vurdering er at flere av tiltakene ikke er aktuelle å innføre pr. i dag, men at det sett i lys av utviklingen i smittesituasjonen kan bli aktuelt å innføre dem basert på en medisinskfaglig vurdering. Rådmannen anbefaler derfor at han får fullmakt til å bestemme ikrafttredelsestidspunktet for hele eller deler av forskriften. Rådmannen understreker at han i alle beslutninger om smittevern støtter seg til kommuneoverlegens medisinskfaglige vurderinger.

Ettersom det fra og med 13. oktober innføres et nasjonalt påbud om at serveringssteder skal holde oversikt over hvem som er til stede, vil ikke rådmannen anbefale ytterligere pålegg fra kommunens side til de resterende deler av serveringsbransjen.

Rådmannen presiserer at kommunen fortsatt vil formidle Helsedirektoratets anbefaling om frivillig registrering for alle serveringssteder.

Frogn kommune følger nasjonale råd for bruk av munnbind i hjemmesykepleien. Det vurderes ut fra smittesituasjonen i Frogn ikke nødvendig å endre gjeldende praksis nå. Rådmannen ser derfor ikke behov for å innføre ytterligere tiltak knyttet til dette pr. i dag, men utelukker ikke at situasjonen kan endre seg..

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler at kommunestyret vedtar den foreslåtte forskriften, og at rådmannen får fullmakt til å bestemme når hele eller deler av forskriften trer i kraft. Det anbefales også at rådmannen får fullmakt til å justere forskriften ved behov, samt å forlenge eller oppheve forskriften når situasjonen tilsier det.

Rådmannen i Frogn 06.10.2020

Harald K. Hermansen

Øvrige dokumenter på saken: